METODIKA CENOVÉ REGULACE PRO REGULAČNÍ OBDOBÍ 2026–2030 PRO ODVĚTVÍ ELEKTROENERGETIKY, PLYNÁRENSTVÍ, PRO ČINNOSTI OPERÁTORA TRHU V ELEKTROENERGETICE A PLYNÁRENSTVÍ, PRO ELEKTROENERGETICKÉ DATOVÉ CENTRUM, POVINNĚ VYKUPUJÍCÍ A DODAVATELE POSLEDNÍ INSTANCE

Bod 18. Cena za kapacitní mechanismus

18. Cena za kapacitní mechanismus

V průběhu regulačního období je přípustné upravit nebo doplnit Metodiku cenové regulace pro Regulační období 2026–2030 pro odvětví elektroenergetiky, plynárenství, pro činnosti operátora trhu v elektroenergetice a plynárenství, pro elektroenergetické datové centrum, povinně vykupující a dodavatele poslední instance (dále Metodika cenové regulace) pro zahájení regulace ceny za kapacitní mechanismus ve smyslu § 19a odst. 9 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů, ve znění po účinnosti novely č..... Sb.[1] Uvedené principy regulace kapacitního mechanismu budou promítnuty i do metodiky regulace na následující regulační období.

Předpokladem pro takovou změnu Metodiky cenové regulace je ve smyslu energetického zákona skutečnost, že Ministerstvo průmyslu a obchodu (dále jen ministerstvo) za podmínek a postupem podle čl. 21 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/943 ze dne 5. června 2019 o vnitřním trhu s elektřinou vydá opatření obecné povahy, kterým zavede kapacitní mechanismus, a provozovatel přenosové soustavy uzavře smlouvy o zajištění potřebné dostupnosti výkonu s předkladateli nabídek.

Základní princip stanovení ceny za kapacitní mechanismus představuje regulační vztah upravených povolených výnosů provozovatele přenosové soustavy pro činnost provádění kapacitního mechanismu a očekávaného odebraného množství elektřiny z elektrizační soustavy zpoplatněného cenou za kapacitní mechanismus, který zajišťuje, aby tato cena pokrývala ekonomicky oprávněné náklady provozovatele přenosové soustavy na zajištění kapacitního mechanismu. Upravené povolené výnosy provozovatele přenosové soustavy budou pokrývat všechny platby za kapacitní mechanismy v souladu s pravidly kapacitního mechanismu, náklady na zajištění a organizaci aukcí, další náklady na zajišťování činnosti kapacitní mechanismus, povolené odpisy a povolený zisk.

Postup určení ceny za kapacitní mechanismus bude vymezen pro příslušné regulační období v Metodice cenové regulace a podrobně definován v příslušném cenovém výměru tak, aby Úřad, s ohledem na aktuální nastavení energetického zákona, ve znění zákona č. ..... Sb.[1], stanovil cenu za kapacitní mechanismus pro regulované roky nebo i část regulovaného roku, ve kterém bude poskytován sjednaný rozsah dostupnosti výkonu a zaplacena cena podle smlouvy o zajištění potřebné dostupnosti výkonu, a to způsobem, který výnosy z hrazení ceny za kapacitní mechanismus v ceně za související služby v elektroenergetice alokuje, i s ohledem na části 3 a 4 této Metodiky cenové regulace, do výnosů provozovatele přenosové soustavy na provádění kapacitního mechanismu v dotčeném období. V případě potřeby změny ceny za kapacitní mechanismus v průběhu regulovaného roku pak Úřad stanoví cenu za kapacitní mechanismus do 3 měsíců ode dne poskytnutí údajů pro stanovení ceny za kapacitní mechanismus provozovatelem přenosové soustavy (včetně případných podkladů od operátora trhu).

Způsob určení ceny za kapacitní mechanismus, její rozvržení a uplatňování, je ovlivněno podmínkami notifikačního rámce vyjednaného ministerstvem v době stanovení ceny, kdy k datu zveřejnění této části Metodiky cenové regulace je tento vztah modifikován rozhodnutím Evropské komise o notifikaci veřejné podpory SA.120741 (2026/N) – Czechia CISAF – Czech capacity mechanism ze dne 16.7.2026, ustanovením odstavce 39 naplňující požadavky přílohou č. 1 bodu 26 pravidel Clean Industrial State Aid Framework (CISAF) a dále odstavcem 40. *K datu zveřejnění této části Metodiky cenové regulace tedy podmínky notifikačního rámce vyjednaného Ministerstvem průmyslu a obchodu vyžadují, aby 90 %*

[1] novela energetického zákona, provedená v rámci návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, a některé další související zákony, podepsaná prezidentem 17. 9. 2026 a odeslaná k publikaci ve Sbírce zákonů 19. 10. 2026 (sněmovní tisk 67)

nákladů na kapacitní mechanismy bylo hrazeno účastníky trhu s elektřinou v tržních intervalech odpovídajících 1 % až 5 % nejvyšších cen denního trhu v roce.

Vyjednané notifikační rozhodnutí tedy předurčuje rámec i pro stanovení referenční ceny v cenovém výměru Úřadu pro vymezení těchto špičkových odběrů účastníky trhu s elektřinou.

Podle předběžných analýz Energetického regulačního úřadu může rozpad nákladů za kapacitní mechanismy při striktním dodržení přílohy I bodu 26 pravidel CISAF vést k extrémním dopadům na některé skupiny zákazníků odebírajících elektřinu. Významné dopady lze očekávat zejména u průmyslových zákazníků s velkou spotřebou, kteří nemají možnosti ji flexibilně přesouvat v průběhu dne. Považujeme za zásadní na tyto možné významně negativní nákladové dopady upozornit v dostatečném časovém předstihu. Do skupiny zákazníků bez možnosti flexibilního přesunu spotřeby budou spadat i zákazníci z řad domácností a maloodběru podnikatelů, kteří v době zavedení plateb za kapacitní mechanismy ještě nebudou mít průběhové měření. Takoví zákazníci ale budou mít velmi nízkou spotřebu, a tedy i při relativně vysoké jednotkové ceně by neměl být absolutní dopad tak významný.